Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KRUS/phddAplLitTe-J/22
Názov predmetu	aplikovaná literárna teória
Rozsah	2P
Počet kreditov	5
Vyučujúci	prof. PhDr. Andrea Grominová, PhD. (garant predmetu), prof. PhDr. Josef Dohnal, CSc. (garant predmetu), prof. PhDr. Josef Dohnal, CSc. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

– aktívna účasť na výučbe; – obhajoba referátov; – ústna kolokviálna skúška.

Výsledky vzdelávania

Úspešné absolvovanie predmetu študentovi/študentke umožní: 1. Vedomosti: – získať teoretické vedomosti o literárnovedných kategóriách; – prehĺbiť znalosti literárnej teórie tak, aby boli aplikovateľné na pripravovanú dizertačnú prácu. 2. Zručnosti: – využívať získané vedomosti pri príprave dizertačnej práce; – adekvátne téme voliť teoretické koncepcie práce; – aplikovať zvolené postupy na spracúvanú tému dizertačnej práce. 3. Profesijné kompetencie: – aplikovať získané vedomosti v praktickej analytickej činnosti; – dokázať preniesť všeobecné poznatky do konkrétnej problematiky; – cieľavedomejšie argumentovať pri dokazovaní hypotéz. 4. Prenositeľné kompetencie: – využívať adekvátny pojmový aparát; – voliť konkrétne teoretické prístupy adekvátne cieľom výskumu; – vhodne argumentovať a polemizovať; – vyhraňovať vlastné bádateľské smerovanie.

Stručná osnova predmetu

1. Téma dizertačnej práce a základné teoretické prístupy k jej spracovaniu. 2. Koncepcia teoretického úvodu dizertačnej práce. 3. Výber konkrétnych teoretických prác súvisiacich s témou dizertačnej práce. 4. Diskusia o naštudovaných teoretických prácach a ich aplikovateľnosti na konkrétnu tému dizertačnej práce. 5. Diskusia o prínose konkrétnych prác k dokazovaniu hypotéz dizertačnej práce. 6. Diskusia o probléme aplikovateľnosti teoretických postulátov na konkrétnu problematiku dizertačnej práce. 7. Diskusia o nutnosti precizovania terminologického aparátu. 8. Rozpory v teoretických prístupoch a ich riešenie v intenciách dizertačnej práce. 9. Diskusia o konkrétnej aplikácii teoretických postulátov v dizertačnej práci. 10. Prezentácia zvoleného riešenia, argumentácia preň. 11. Spracovanie teoretickej časti dizertačnej práce. 12. Prezentácia seminárnej práce = teoretickej časti dizertačnej práce. Diskusia o teoretickej časti dizertačnej práce, námety pre dopracovanie tejto kapitoly dizertačnej práce.

Odporúčaná literatúra

Konkrétnu literatúru bude možné určiť iba na základe posúdenia potrieb konkrétneho študenta/konkrétnej študentky. Nasledujúci zoznam je iba orientačný. Bachelard, G.: Poetika priestoru. Bratislava: Slovenský

spisovateľ, 1990. ISBN 80-220-0005-1. Bachtin, M.: Román jako dialog. Praha: Odeon, 1980. Brukner, J. – Filip, J.: Poetický slovník. Praha: Mladá fronta, 1997. ISBN 80-204-0650-6. Derrida, J.: Texty k dekonstrukci. Bratislava: Archa, 1993. Dohnal, J.: Ruská povídka [elektronický zdroj] : čítanka a cvičebnice interpretace literárního textu. 1. vyd. Brno : Tribun EU, 2016. [CD-ROM]. ISBN 978-80-263-1118-8 (online). Eliáš, A. et al.: Ruská literatúra 18. – 21. storočia. Bratislava: VEDA – Ústav svetovej literatúry SAV – FF UK, 2013. ISBN 978-80-224-1344-2. Foucault, M.: Archeologie vědění. Praha: Herrmann a synové, 2002. Grominová, A. – Špačeková, Z.: To the typology of fantastic elements in the stories Nevsky Prospect, The Nose and The Portrait by N. V. Gogol = K tipologii fantastičeskich elementov v povestjach "Nevskij prospekt", "Nos", i "Portret" N. V. Gogolja. DOI 10.51762/FK-2021-26-01. In: Filologičeskij klass = Philological class. ISSN 2071-2405, Roč. 26, č. 1 (2021), s. [1-7]. Grominová, A.: Slovo v poezii Ivana Ždanova. In: Russkoje slovo v mnogojazyčnom mire : materialy XIV Kongressa MAPRJAL. 1. vyd. Sankt Peterburg : MAPRJAL, 2019. ISBN 978-5-9906636-9-5, s. 1803-1808. Grominová, A.: Systém obraznosti a umelecký model sveta v lyrike F. I. Ťutčeva a A. A. Feta. 1. vyd. Trnava : Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, 2015. ISBN 978-80-8105-684-0. Grominová, A.: Work with metarealism/neo-baroque poetic texts in the Russian as a foreign language classroom. In: Current issues of the Russian language teaching 14. Brno : Masarykova univerzita, 2020. (Sborník prací Pedagogické fakulty MU, Řada jazyková a literární č. 56; č. 276). ISBN 978-80-210-9781-0 (online). s. 201-208. Hrabák, J.: Poetika. Praha: Československý spisovateľ, 1973. Jakobson, R.: Raboty po poetike. Moskva: Progress, 1987. Lotman, J. M.: Štruktúra umeleckého textu. Bratislava: Tatran, 1990. ISBN 80-222-0188-X. Mukařovský, J.: Studie z poetiky. Praha: Odeon, 1982. Müller, M. - Šidák, P.: Slovník novější literární teorie. Praha: Academia, 2012. ISBN 978-80-200-2048-2. Pospíšil, I.: K teorii ruské literatury a jejím souvislostem. Brno: MUNI, 2013. ISBN 9788021062160. Pospíšil, I.: Literární genologie. Brno: Masarykova univerzita, 2014. Stanzel, F.: Teorie vyprávění. Praha: Odeon, 1988. Šklovskij, V.: Próza. Úvahy a rozbory. Praha: Odeon, 1978. Timofejev, L.I. - Turajev, S.V.: Slovar literaturovedčeskich terminov. Moskva: Prosveščenije, 1985.
Tjupa, V. I.: Naratologija kak analitika povestvovateľnogo diskursa. Tver´: Tver´skij gosudarstvennyj universitet, 2002. Vygotskij, L. S.: Psychologie umění. Praha: Odeon, 1980. Wellek, R. – Warren, A.S.: Teorie literatury. Olomouc: Votobia, 1996. ISBN 80-7198-150-8. Žilka, T.: Poetický slovník. Bratislava: Tatran, 1987.
slovníkové publikácie orientované na prehľad literárnej teórie (história, terminológia, ...)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský, ruský

Poznámky

časová záťaž študenta: 150 hodín, z toho: Prezenčné / Kombinované štúdium (P, S, C): 24 hodín
samoštúdium: 126 hodín